

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre	10 kor. — fill.
Egy évre	5	Fel évre	3
Fel évre	2	Negyed évre	1
Negyed évre	1	Egy nóra	70
Egy nóra	—	Egyesszam ára	4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **Ifj. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többzetű megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Szappan buborékok.

Sokat ígérő, de keveset adó Széll Kálmán addig-addig fujkálta a tetszetős szappanbuborékokat, míg a hideg ősz elkövetkezett és a Szélluram szappanhabja tányérba fagyott. Ma már nem élvezünk szemnek tetsző szappanbuborékokat, az ígérgetések befagyott táljával a dülőtra következett Széll Kálmán, még pedig azon dülőtra, mely a kegyeső magyar minisztereket a bécsi Burgba és a nemzeti jogok, a nemzeti erő árupiaczára vezette eddig és vezeti ma is, midőn a császár gárdistái alabárdokkal strázsálnak azon aranykilincses ajtó előtt, melyen belől a Hadur jelenlétében egész csapat osztrák generális és császári házi miniszter csikolgtatja, szorongatja a mi saját külön kedves alkotmányos miniszterelnökünket, Széll Kálmánt, hogy nemzetének véréből, vagyonából, vérző testéből újabb darabokat vagdaljon ki és dobjon oda a kedves kettejü császármadárnak, mely az áldozatok véréből párolgó szárnyával örökéhesen vijjog a boldog „gamm Monarchie“ fölött.

És Széll Kálmán, vagy ha ő nem, akkor más utána következő osztrák-tánczos bábfigura a királyi eskü által fogadott alkotmányos jogaink porba tiprása árán, még a nemzet bőrének a nyuzása árán is, ismét odadob a mi nemzeti életünk fentartásához, fejlesztéséhez szükséges vérből és pénzből egy jelen szomorú körülményeink között alig-alig pótolható tömeget, ujonczokban és tatár adókban, ekként erősítve a mi erőnk fogytával, a rongyosodásunkkal egyenlő mértékben hájasodó, kapzsiskodó, telhetetlen császármadarat.

Örült gonosz művelet ez. Nem egyszerre vágják el a nemzet nyakát, de egyenként szagatják fel az életereit az alkotmányos, önrendelkező kormányzás czéjére alatt. És pusztulásunk nyilvánvalólag kerülhetetlen, tehát mire vár még ez a szerencsétlen nemzet? — Miért oly szertartásosan udvariasak a nemzet képviselői? Az alkudozás már mi rajtunk nem segít. Férfiasan, nyíltan kell a sorompóba állani, készen bottal verni ki az alkotmányunk házába tolakodó császármadarakat; mert a Széll Kálmán szappanbuborékjai eloszlottak.

Örökös ígérgetéseinek szappanos tálja befagyott. Nyilvánvaló, hogy az alabárdos zsandároktól őrizett ajtón belől, a mi megrontásunkkal nem törődve, osztrák generálisok haptákolatták a felelős magyar miniszterelnököt. És bizony-bizony még ő kegyelmesége is rejtett pirulással türi ezt és csak ti magyarok nem ébredtek, nem riadtok fel?!

Ifjabb Móricz Pál.

Amerikai magyarok.

(És a clevelandi Kossuth-szobor.)

Irta: **Szebenyei József.**

Az amerikai magyarság életének legszébb és legmagasztosabb ünnepeiről, a clevelandi Kossuth-szobor leleplezéséről akarok írni és elszereznék mondani egyet mást arról a félmillió magyarról, akik ott tul az oceánon verejtékes munkával keresik meg a kenyerüket. Mert érdemes foglalkozni, komolyan foglalkozni azzal a népünkbeli való néppel, véréből való vérről, akik miatt oly sokat faj a fejünk pár esztendő óta.

Innen, messziről szépnek, nemesnek látszik az a sok mozgalom, hazafias felbuzdulás, dicső alkotás, amit a tengerentúli magyarok szakadatlanul kifejtének. Szép is az nagyon, de mikor ott a közelben látja az ember mint keletkeznek ezek a mozgalmak, akkor a lelkét megszállja valami mély lehangoltság és elfut az „East Side“-ről oda, ahol nem beszélnek magyarul. Mert két féle az amerikai magyarság. Az egyik az, akik itthon gyóles gatyába jártak, ott pedig becsületes, nehéz munka árán szerzik a betéző falatot, a másik pedig a pantallós osztály, a családok és gazemberek százagu érdekszövetkezete, mely a gatyások kiszipolyozásából tengeti életét, örökös bizalmatlanságot keltve bennök, a pantallósok között pedig undok gyűlölséget, háborúságot szítva, ami átmege aztán a sajtóba és végeredményében az amerikaiaknak a magyarok iránt való megvetését idézi elő. Tehát mint tételt és faktumot felállítom: az amerikai magyarság egy esomó léha, munkakerülő ember kezében van, akik magyar mozgalmakat indítanak csak azért, hogy vezérszerephez juszanak, a népet ezernyi ezer ravaszfogással kiszipolyozzák és a jóhiszeműségével visszaélve, a hazafiságon élőknek. Így aztán a becsületes, tisztességes magyar urak, akik némi tekintélyre tettek szert az amerikai nép előtt, elvonulnak minden mozgalomtól és nincs az a kincs, ami elő tudná őket huzni.

Én csöndes szemlélője voltam a dolgoknak, nem avatkoztam semmibe az imént lefolyt ünnepek alatt, engem nem vezérel, sem rokon, sem ellenszenv ez írásomban, de hogy példával illusztráljam, ime itt elmondok valamit.

Mikor megérkeztünk New Yorkba az Országos Nemzeti Szövetség gyönyörű lobo-

gójával, másnap gyűlést tartottak a vezérek, melyben Zseni József is részt vett. Az egyik szónok feláll és kiméletlen, durva hangon azt kérdi Zsenitől, hogy igaz e az, hogy a Nemzeti Szövetség háromtagu bizottságot nevezett meg, melynek feladata a zászló kezelése volna. Lévéen a zászló alapítvány, ez igen természetes is, ők azonban másképp fogták fel a dolgot, mert felállt egy másik és szintén kiméletlen hangon azt mondta, hogy ők nem fogadják el azt a három tagu bizottságot, hanem ők fognak választani egyet. Egy harmadik szónok még kiméletlenebb hangon azt kiáltotta, hogy ha nem enged a Szövetség, akkor vigyük vissza a zászlót, nekik nem kell. A többi vezér pedig helyeslőleg bólintott. Zseni József tapintatosságának köszönhető, hogy nem ültettek bennünket hajóra és nem küldtek haza zászlóval együtt. Ezek a vezérek, a nagyhangú választott meg nem választott egyleti kiküldöttek. A hátamou végig szaladt a hideg, de azért hallgattam, mert arra kértek, hogy ezeket a dolgokat ne írjam meg haza, mert ünneprontónak deklarálnának. Talán most is el kéne hallgatnom, de szent meggyőződés, hogy az ilyesminek at kell menni a köztudatba, bármily mucsai dolognak tünjék is fel. Meg kell ismernünk azokat az embereket, akik egy fél millió magyart dirigálnak.

Aztán hogy egymás közt mit mivelnek, az bämulatos. Klikketeket szerveznek és megírják egymásról, hogy ki mit sikkasztott itthon, hazulról tudakolódnak a másik viselt dolgai felől és az az ember, aki nem sikkasztott itthon, csunyaül visszaél azzal, hogy őt még nem körözték.

Az a félmillió munkás ember pedig szinarany. Azok képezik a magyarságot, emezek meg dominálnak és rontják a reputációját mindennek a mi magyar. A munkások sirtak, mikor a zászlót látták, csókolták a sarkait és ugy szorongatták a kezünket, hogy két hétig fajt bele minden porczikája.

Azoknak nem jutott eszükbe vissza-küldeni a zászlót, mert véletlenül nem őket nevezte meg a Nemzeti Szövetség zászló-örökként. Ezek száz dollárokat költöttek el, csak hogy jelen lehessenek Clevelandban a Kossuth szobor leleplezésén és ezer mértföldekről jöttek oda is, New-yorkba is, a zászló átadási ünnepre és büszkék voltak arra, hogy nekik zászlót küld az öreg Magyarország. Esküdöztek is, hogyha bajba lesz egykor az a zászló, minden csöp véreket kiontják érte. Ennek a népnek a hazafisága a legérzékenyebb része, ugyszólván a „gyengéje“ és a vezérek, vagy akik vezérek akarnak lenni, azt a gyengéjét használják ki az ő privát céljaikra, bizalmatlanná és gyanakodóvá téve őket.

Most elmondok egyetmást a Kossuth-szobor leleplezéséről. Nagyjában már megírtam annak a gyönyörű ünnepnek a lefolyását a Budapesti Hirlapban, most csupán néhány intim részletet akarok elmondani arról az ünnepről, melyet Zseni József ta-

lálón az ünnepek ünnepének nevezett egyik beszédében.

Az amerikai panszlávok (a szegény tót munkások költségén) angolra fordították és kiadták egy füzetben azt a Kossuth gyászoló Zimándy-féle irást, mely annak idején oly nagy felháborodást keltett az országban és a Kossuth ünnepen az utcán osztogatták Clevelandban. A szobor teleplezéshez jövet, egy ilyen füzetet nyomtak Judge Soldiers, a város főbirájának a kezébe is. Amíg a szoborhoz ért a menet, a kocsijában olvasgatta és mikor a szobornál őra került a sor szónokolni, a kezében tartotta a könyvet és az öreg ember reszketett minden tagjában, reszketett a keze, a lába, mintha hideg lelte volna, annyira felháborodott.

Másfel óráig beszélt, miközben gyakran lerogyott és fel kellett segíteni a lábára. Hatalmasabb, érveiben gazdagabb és dörgelemesebb szónoklatot soha életemben nem hallottam. Azt mondta a többek között, hogy ő ismeri a tíz pontot, a melyik egyike a jobbagység felszabadítását ezelozte. Aztán ilyesmit mondott olyan gesztusokkal, hogy láz szállta meg a hallgatóságot, azt a százezer embert, a ki a szobor körül tolongott:

— Tudjatok mit akart Kossuth? A jobbagyságot, a rabszolgaságot akarta eltörölni. És tudjatok, mit mond ez a könyv itt a kezemből? (és ez a könyv már rongyokra szakadt a szorongatásától). Azt mondja, hogy Kossuth közönséges lázadó, revolvizionista volt. Mit szólnátok ahhoz, ha valaki Lincolnt — a ki itt eltörülte a szolgaságot — valaki lázadónak hívná? Nem tépnek szét minden darab húsát, nem lövöldöznek belé az olmaikat? Mi?

Ezt Cleveland város főbirája mondta. És ilyen tónusban beszélt mindvégig, fizikai gyengeséget leküzdve és az Isten szabad ege alatt hirdelve Kossuth nagyságát. Zseni József egy szót em értett az egészéből, de annyira megkapta az előadási módja, hogy lázasan kapkodott az értékes gyönyörű óra láncza után és gyömöszölte a főbiró kezébe, tartaná meg emlékül, mert rajta van Magyarország czimere. Az amerikai nép meg tombolt és kereste a Kossuth gyalázokat, hogy ölmet küldhessen beléjük. Szerencsére azonban eltűnt mindenki, a ki panszláv vala. Az ég tiszta volt és a nap arany sugarakat lövelt a százezernyi gyülekezet fölé.

A párbaj ellen.

Irtá: Bourbon Alfonzó herczeg.

Abból az alkalomból, hogy Bourbon Alfonzó herczeg Nagyváradon időzött, a Sas Ede jeles szerkesztő társunk által szerkesztett „Nagyvárad“ a következő érdekes és aktuális cikket közli a herczegtől.

Kiváló örömmel értesülök, hogy ugy Amerikában mint Angliában nagy érdeklődést keltett az Európában általam kezdeményezett párbajellenes mozgalom. Ami ugyan csöppet sem lepett meg, mert ugy Anglia, mint Amerika kevésbé rabjai az előítéleteknek, mint más nemzetek, mert ők szeretik és gyakorlatba is átviszik a valódi szabadság, a valódi felvilágosodás elveit. Alkalmam volt ezt látni magamnak és megbámulni különböző utaimon a két államban, valamint az angol gyarmatokban, melyek mintái a becsületes és intelligens közigazgatásnak.

Ifjuságom óta iszonyodtam a párbajtól és kárhóztosnak tartottam nemcsak azért, mert Istennek törvényei tiltják, hanem az ész szempontjából is, mert nem ismerek hülyébb, barbárabb és korunhoz méltatlanabb intézményt. Azt véltem, nem szólhatok e szokás ellen, habár nagyon gyakran jöttem kísértetbe, hogy nézetemet a nyilvánosság e őt kifejtsem.

Évről évre a tavasz egy részét Bécsben töltvén, a nyarat pedig részben Felső-Ausztria hegyek közti kastélyomban, az elmult nyáron alkalmam adtán megmondtam véleményem. 1900 tavaszának kezdetén egy párbaj folyt le két osztrák tiszt közt és ez akkortájt sok port vert fel. A két tiszt legjobb barátságban élt egymással, de az egyiknek valami megjegyzése folytán pisztolypárbajra határozták el magukat. Történt azonban, hogy vitájukat rögtön elintézték és így elállottak a párbajtól. Mindazonáltal a ségdek kötelezték a párbajvívására. Mindkettő a levegőbe lőtt ekkor, — de egy szerencsétlen véletlen folytán a golyó Bissingen grófot halálra találta. Egy fiatal özvegy maradt utánna két kis gyermekkel és egy harmadikkal kit várt. Az özvegy banatát nem éli túl és férjének ellenfele majd beleőrül kétségbeesésében, mert legjobb barátját megölte.

Rövid idővel utána egy másik eset történt Ausztriában ugyancsak 1900 tavaszán: Tacoli Antal markí huszárhadnagy esete, a ki hét évig szolgált a hadseregben. Egy főherczeg védelmében, akit egy másik tiszt — egy Szilay — megtámadott, az utóbbi megsértette Tacolit. Erre mindent elkövettek, hogy az utóbbi kényszerítsék Szilay provokálására. Tacoli vonakodott, kijelentvén, hogy mint katolikus nem vivhat párbajt. Ezért gyávanak bélyegezték, tiszti rangjától megfosztották és tartalékba helyezték at mint közkatónát. Később a szekeresekhez sorozták be mint közkatónát, mert ugy találták, hogy a lovassági tartalék még nagyon is nagy tisztesség volna neki.

Egy másik osztrák tiszt, vezérkari kapitány Ledochowsky József gróf, aki tizenöt évig szolgált ritka szorgalommal, műveltséggel és intelligenciával, egyaránt szerelve és tisztelve, felebbvalótól és barátaitól, ki nek tanácsát kérte ki Tacoli, magánlevelében azt ajánlotta, vinne ügyét egy becsületbíró elé. Ezt a levelet erőszakkal elvették tőle. Ledochowskyt a katonai bíróság kérdőre vonta magán meggyőződéséről és nyilatkozatra készítette és miután ritka hősiességgel kijelentette, hogy a párbajról ép ugy gondolkozik mint Tacoli markí, ugyanazon sors érte őt is. Néhány nap multán a császári kamarási czimet és rangját is elvették mindkettőtől.

Mint Tacoli markí apjának régi barátja, e hallatlan eseményeket nyilvánosságra ohajtottam hozni a résztvevő személyiségek takargató szándéka ellenére és a fiatal Tacolinak nyílt levelet irtam, melyet az egész sajtó méltatott és helyeselt, különböző államból jött értesítés alapján meggyőződtem, hogy egy párbaj ellenes mozgalmat kedvező fogadtatásban részesítenek a józan emherek az egész föld kerekességén és elhatároztam egy nemzetközi párbaj ellenes liga alapítását.

Az ekként alakult ligának nincsen sem vallási, sem politikai jellege és tagjai közt helyet foglal bármily nézetű és pártbeli

egyén. Működése két irányban mozog egyidejűleg. Az egyik a közvélemény elnyerése. Felette fontos a társadalom nézetében helyreigazítani a „gyávaság“ és „bátorság“ értelmét, melyeket oly helytelenül alkalmaznak párbaj tekintetében. Miután a társadalom csinál törvényeket, ohajtuk, hogy a társadalom beismerje, miszerint a párbaj megtagadása nem gyávaság és viszont nem a bátorság bizonyítéka oly szokásnak alávetni magát, melyet lehetetlen elkerülni rettenetes következménye nélkül. Gyáva, aki vonakodik életét kockáztatni fejedelméért, hazájáért, elveit, vagy szűkség esetén lelebarátja segítségére, de nem gyáva az, aki vonakodik haszontalanul veszélyeztetni saját és lelebarátjának életét, mert a párbaj nem oszt igazságot sem, nem adja vissza a becsületet, ha csak nem a vak véletlen nem akarja ugy. Lemondunk jogunkról a becsületet igazán helyre állítani, hogy ha a sértett fel a véletlenre utalja az ügynek elintézését. Nem is lehet szó gyávaságról, ha ellentétbe helyezük a józan ésszt a képtelenséggel.

Nemzeti önértzet.

Boldog gyermekkorom elmúlt káprázatát
Ujra felidézem,
Oly jól esik nékem a multak emlékét
Még egyszer átélnem.
Lelkembe ragyognak hajnalpiroslásként,
Elgyönyörködtetnek,
Emlékszem a szóra: „mindennél az elsőbb
A hazaszeretet!“

Buzgó imán kívül erre tanítottak
A szülői ajkak,
Hisz a jó öregek egész életükben
Ezért éltek, haltak!
„Szeressed hazádat, halj meg érte ha kell“
Ez volt a mondaság:
„Mintsem megtagadjad, akkor inkább neked
Halálotat lassuk!“ . . .

„Nemzeti önértzet ki nem alvó tüze
Égjen a lelkedben,
Mert ki ezt felejtí, meggyalázni meri:
Megveri az Isten!“
Bele is vésődtek mélyen a lelkembe
E szép tanítások,
Bensőm világának oltárképei közt
Első helyen állnak.

Ahogy növekedtem, ahogy nőtt a lelkem:
Nőtt az ideálja:
Kivirult szivemben a hazaszeretet
Istenadományá.
Időhaladtával nagy fa lett belőle,
Eszményem szent faja,
Gyakran imádkozni, néha átkozódni
Eljárek alája.

Igen, átkozódni, mert sok az eretnek
Kinek nincs vallása,
Oltára összedült, a lelke elmerült
Egy mély pocsojába . . .
Mit törődik vele, ha piszok-sárette
Az ősrégi mente:
Vén az istenadta, disz már ugysincs rajta,
A fene megette! . . .

Későbbet a midőn eszményem szent fáját
Virágozni látták,
Buta ámulattal bámulták meg aztat,

Az „Arany Bika“

szállodabeli felszerelések és berendezések elárúsítása folyton tart. Ezen körülményre ezuttal is a n. é. közönség figyelmét felhívja

a bérlőtársaság.

Mint istencsodáját!
Mikron pediglen zúgni kezdett a fa:
Tértük nyugovásra,
Hej, dehogyan ébredt fel, hej, dehogyan gyuladt ki)

Alvó szívük lángja! . . .

Nagy sülyedés támadt, elnyelte a fát,
Már nőtt a helyébe,
Szomorú füz lombja gyászos könnyet hullat
Sorvatos helyére . . .
Majd förtelmes támadt, villámok cikáztak
A lelkek háborgott,
Éreztem a szent láng, mint a Vezuv lángja,
Egekig fellobog!

Kialvóra lobbant . . ., elfujta valami,
Tán egy titkos szellő,
Mely sírokon jár kel, mohát-hamvat hint el,
Lelke: a jövő . . .
„Még ne!” zúgta titkon a szellemi áram,
„Még ideje nincsen,
Hogy a mártír lelkek égre törő átka
Villámokat hintsen!” . . .

Valjon minek volna a Lehel kürtje is,
Hisz' oly mély az álom, —
Hiába kerese a szent önértetet,
Sehol sem találom!
Alsunk, alsunk mélyen, tespedés az átkunk —

Mint volt hajdanába,
Amikor rácsordult a magyar vér-tenger
Az átkos Mohácsra . . .

Majd azután ugrott a világ forgatag —
Jött a tizenhárom . . .
Lehanyatlott aztán bitófák tövére
A nemzeti álom . . .
Hej! azóta oly mély, olyan ébreszthetetlen
A mi szunnyadásunk, —
Pedig már későn lesz, pedig már nem lehet
„Jobb idők” re várunk!

Tenzernyi elősdi mar a nemzet testén,
A drágáért szívja, —
Nincsen más segítség: a kétségbeesés
A jó Istent hívja!
Mert csak ő segíthet nagy veszedelmében
Már ezen a népen,
Ha el nem felejtett, ha meg nem átkozott
Minket réges-régen!

Avagy áldás helyet villámokat küld majd
Égi megtorlásra,
Megrázza a földet, hullatja a könyvet,
Hogy-e nép oly gyáva:
Buta szemmel nézi, a lelke nem érzi
A becstelenséget,
A melylyel a jöttment bestia fajták
Illetik e földet!

Mit kell még megérni e szegény hazában,
Hol annyi eb tanyáz,
Elnyomja a sóhaj, a szentelt zsolozsmát
A kutyaugatás!
Hol már már leköpnék, kirugnak bennünket
Idegen nácziók —
És mi gyáván türjük — arcunkat töröljük —
Ezt a szép rációt!

Aztán még esodáljuk, ha megutálják ezt
A gyáva nemzetet!
Valjon érdemi e az ilyen poltronság
Az örökéletet? !
Nem-e inkább azt, hogy a czudar tábor
Üljön felettünk tort,
A fejünkra írva, hogy e silány nemzet:
Megtalt, mert gyáva volt!

De hisz' ne feljete, zeng már a rianás, —
Nem szentelt himnusz az!
„Legszébb” nek hirdeti e dalt, a tévete,
Arcunkon pirt fakaszt . . .
Ez rázson föl téged, álmodó nemzedék,
Ha van önérteted,
Avagy álmodj tovább a piszkos avaron —
S rugd el az életet!
(Budapest.)

Lakatos Károly.

NAPI HIREK.

Foltényi bácsi.

A debreczeni kaszinónál nevezetes változás történt. A könyvtár szobából hiányozni fog és kimarad egy kedves, megszokott barátunk. A kaszinónak hosszú éveken át hűséges és kedvelt könyvtárnoka, a 80 és néhány éves Foltényi Vilmos, a legöregebb nyugdíjas magyar színész, egyike a jeles utöröknek, ki mint honvédtüzérszót is küzdött az édes hazáért, nyugalomba vonult. A kaszinó méltányolta a hű és népszerű könyvtárnok, Foltényi bácsinak a szolgálatait és 300 forint nyugdíjat szavazott meg a kedves öreg urnak, a mit előismeréssel jegyzünk fel. Kívánjuk, hogy Foltényi bácsi a régi kedves kedélyét, fűrgességét megtartva, mindnyájunk őszinte öröme, még sokáig, egészségben élvezhesse a nyugdíjat.

A főkapitány és az iparos segédek.

Már emlékeztünk azon sikertelen gyűlésről, melyen a debreczeni iparos segédek és munkások tüntetőleg nyilatkoztak az ipartestületi betegsegélyező pénztár alakítása ellen. A hatóság jelenvolt képviselője eredménytelenül rekesztette be a zajos gyűlést, melyre most válasz a főkapitány következő erélyes felhívása. A midőn ezt a felhívást közöljük, megjegyezzük, hogy a méltányos és igazságos panaszok, kifogások meghallgatásával, tapintatos eligazításával is közre kell hatni a feszült helyzet javítására, mert az egyszerű, a kiméletlen erőszak csak mérgecsenit fogja a bajokat. Így hangzik a felhívás. A f. évi november hó 2-án délután feloszlott ipartestületi betegsegélyező pénztári segéd alakuló közgyűlés újabb határidejűl 1902. évi november hó 9-ik napjának délutáni 2 óráját tűzöm ki az ipartestület dísztermében. — Minthogy a nagyméltóságú kereskedelmi m. kir. miniszter ur által jóváhagyott debreczeni ipartestületi betegsegélyező pénztár alapszabálya értelmében az ipartestületi betegsegélyező pénztár tagjai csak azon biztosításra kötelezett munkások lehetnek, kik képesített iparosoknál állanak alkalmazásban, ennél fogva értesitem a helybeli képesített iparos-segédeket (nem gyári munkásokat), hogy a f. évi november 9-iki újabb alakuló segéd közgyűlésen csak azon képesített iparos-segédek (nem gyári munkások) jelenhetnek meg és gyakorolhatják szavazati jogukat, kik jelenleg képesített iparosnál alkalmazásban állanak, s mint ilyenek, az ipartestületnél nyilvántartásban vannak, avagy a munkanélküliek igazolják, hogy a debreczeni kerületi betegsegélyező pénztár tagjaiul fel vannak véve. Minden a segéd közgyűlésen részt venni szándékozó képesített iparos-segéd fenti feltételekkel a mai naptól kezdve f. évi november 9-éig délelőtt 11 óráig az ipartestületnél magát igazolni tartozik, különben szavazati jogát nem érvényesítheti. Felhívom végül, hogy a tárgyalás folyamán a rendszigorú betartására ügyeljenek, mert a feloszlott segédi alakuló közgyűlésen tapasztalt alaptalan zajos tüntetés, illetlen viselkedés és a választás megtagadása fenfor-gása esetén a 13228—1892. sz. m. kir. kereskedelemügyi miniszteri végrehajtási rendelet 37. § a értelmében az igazgatóság, felügyelő bizottság, választott bíróság és a közgyűlési kiküldöttek kinevezési jogát magamnak tartom fenn. Debreczen, 1902. november 2. Boczkó Sámuel, rendőr főkapitány.

Egyesületi gyűlés a főiskolában.

Az a — a társadalom keblében és vizsgálóra talált mozgalom — mely az iskolai év elején vette kezdetét, tegnap nyerte dicstelen befejezését, ha ugyan nyerte még most is. A Jogász Segítő Egyesület közgyűlést tartott, melynek tárgya Nagy Sándor másodéves jogász, a Magyar Irodalmi Társulat elnökének, az ifjuság egyik legtehetségesebb vezérének az egyesületből való kitiltása volt. Az ifjuság többsége Nagy Sándor mellett foglalt állást és mégis odajutott már az ifjusági töredék hatalmaskodása — hogy 27 szavazattal ügyét becsületszék elé vitték. A gyűlésen új. Ozory István, mint egyesületi elnök és idősb. dr. Ozory István dékán, mint felügyelő tanár, elnökölték. A gyűlés lefolyása viháros volt olyannyira, hogy még a határozat kimondása után sem oszoltak szét, hanem küldöttségileg vonultak a leszavazott pártemberei Dr. Kérészi Zoltán ez évi akadémiai igazgató lakására s ott kérték, hogy az ifjuság békéjének helyreállítása érdekében ezután is tegyen meg mindent s egyszersmind tolmácsolta a küldöttség az ifjuságnak iránta való szeretetét, vonalmát. Az igazgató biztosította az ifjuságot arról, hogy a béke helyreállítása érdekében a legigazságosabban és legjobb möggyöződése szerint mindent elfog követni. Ezen válasz után az ifjuság a legszebb rendben vonult haza. Nagy Sándor ügye különben a holnap tartandó ifjusági nagy gyűlés elé kerül. A midőn mi az ifjuság megzavart békéjéről ezen rövid tudósítást közöljük, megjegyezzük, hogy az immáron végletekig fajult viszálkodással még foglalkozunk. Kívánjuk a békét és a tapintatot minden oldalról. Az öreg kollegiumban nincsen helye semmifele magánérdeknek és kell, hogy mint eddig, közös célok, közös eszmények, testvéri szeretet vezessék az ifjuságot.

Amazonok és huszártiszték versenye.

Érdekes képet nyújtott az aradi Hadik-huszárok Hubertus-vadász versenye. Az ezred tisztjei a Csálai erdő területén vadászversenyt rendeztek, melyen a honvéd huszárok is részt vettek. Ékessége a versenyző csapatnak, egy kis amazon gárda volt s ezek közt lovag Waclawiczek Rezső kapitány neje és nővére, kik szintén lóháton jelentek meg. Előbbi „Pallér” nevű angol felivér paripáján, utóbbi „Gigerl” irlandi szürkén keltettek délczeg alakjukkal feltűnést. Waclawiczek kapitány mester vezetése mellett 2 órakor d. u. kezdődött a verseny, mely fél órai galopp után ért véget a Csálai erdő előtt elterülő legelőn. Herzig kapitány neje

Michelstädter Utóda

— Kizárólag cipő raktár. Bevészt szabott árak. —
Debreczen, Piacz-utca 40 sz. alatt, a Hungáriával szemben.

értékes sorleget ajánlott föl első díj, melyért hatalmas küzdelem fejlődött. Már-már Liphay főhadnagy jutott a babér, midőn utolsó pillanatban kiváló lovas-bravurral vágtatott elébe lovas Waclawiczekné, megnyerően a versenyt egy fejhoszszal. Második Liphay, harmadik holtversenyben Hasenöri miniszteri osztályfőnök neje, Waclawiczek kapitány nővére és báró Wimpffen hadnagy. Verseny után a tisztai hölgyek oszonnát rögtönöztek a szabad ég alatt.

Innét-onnét.

— November 6. —

(A jó öreg Vasárnapi ujság.)

Mutatvány számot kaptam a jó öreg Vasárnapi Ujságtól. A Kossuth lapszám ez. A Kossuth Lajos benne foglalt kepei teszik ereklyeszerű és értékű lappéldányá.

Az országban sokfelé szerteszállott a jó öreg Vasárnapi Ujságnak ezen mutatvány példánya és én nem is szándékom különösebben ősmertetni, megrendelésre ajánlani ezt a derek magyar ujságot, mely legerdemesebb arra, hogy minden családban olvassák. Mert a magyar családok legkedvesebb, legbecsületesebb, legnemzetibb ujságja ez, mely közel félszázadéves futása alatt egy eszmét a magyarság eszméjét, egy eszményt a magyar nemzeti eszményt szolgáltat hiven, következetesen, mindig a romlatlan magyar érzést ápolva.

Midőn tehát következik a lap megrendelése ideje, igaz szeretettel ajánlom mindnyájatoknak a jó öreg Vasárnapi Ujságot, melynek ujabban zászlóvivőjévé szegődött Mikszáth Kálmán is . . .

Mintegy kedvesen szórakoztató, krónikázó öreg barátot tekintem ez ujságot. — Régen, régen, belőle betűzgettem az első feledhetetlen képes olvasmányaimat . . . Ah, most is ott lovagol előttem a dőlczeg Servadac kapitány hü zuájával, a mókás kedvű Ben Zouffal . . .

(Két közleményről.)

Mai lapunkban két oly közlemény jelent meg, a melyet különösebben ajálok a figyelmetekbe.

Az Amerikában kint járt ifju hírlapíró, Szebenyei József tanulságos cikket közöl a magyarhoni kivándoroltakról, a kiket kétféleképpen osztályoz. Becsületes, munkás, hü magyar népelem és e munkásokon élő számos rovott multu, önző, hamis vezetők . . .

Az őszinte cikik bizonyosan szélesebb körben fog feltűnést kelteni; vajha már egyszer a magyar társadalom és a magyar kormány kapocsról és e kapocsnak megbízható szervezéséről is gondoskodna az idegenben robotoló magyar testverek között.

A másik mai közleményünk nem kevésbé érdemel figyelmet és olvasást. Duzzad a hatalmas nemzeti érzéstől ez a költemény. A vérszegény korban a gyöngye tüdejű költőcskének nádsipokon fujdogáljak a szerelmeskedő csicsergéseket, Lakatos Károly pedig hatalmas erővel, érzéssel és tudóval a Lehel kürtjébe fujt bele. A jeles ornithológusnak és írónak nagyerejű „Nemzeti önérzet” című riadóján elmélkedhetik ez a koreksor. Hálásan köszönöm, hogy a „Debreczen”-t tisztelte meg velem.

nemes Portörő Kelemen.

Jeruzsálemi tudós Debreczenben.

A debreczeni izraelita hitközségnek érdekes vendége van. Jeruzsálemből érkezett egy héber tudós, a ki egyháza körében világhírrel bír és vasárnap délután 4 órakor fog felolvasni a zsidóság multját és jelenét felölölő eszmékről, továbbá a szentföld viszonyairól, miért is a nem izraelitákra is igen érdekes lesz ez a felolvasás, melyen a tudós zsidó theologus klasszikus héber nyelven tartja meg előadását, melyre vonatkozólag a hitközség előjáróságától a következő meghívó sorok közlésére kerettünk fel:

Van szerecsénk t. címet és b. családját meghívni azon érdekes és élvezetet nyújtó felolvasásra, melyet Rokeach Eleázár ur f. év november hó 9-én vasárnap d. u. 4 órakor fog az iskolai tanácsteremben (Simonffy-utca) megtartani. A klasszikus héber nyelven tartandó felolvasás ott nyomban magyarra fog lefordítatni. Burger D. József hitk. jegyző ur által. Ezen világhírű jeruzsálemi tudós ugy Budapestén az izr. hitközség dísztermében, mint a tudományos akadémiában és több nagyobb hitközségben a hírlapok tanúsága szerint nagy tetszéssel fogadott előadásokat tartott a zsidóság multját és jelenét felölölő eszmékről, valamint a szent föld (Palestina) sajátosságairól és az ottani zsidó lakosság életviszonyairól. Reméljük, hogy a mi hitközségünk hívei sem fognak elzárkózni ezen nagy héber tudós tárogatása elől és kérjük is minél nagyobb számban való megjelenésüket. A felolvasás annál is inkább mutatkozik érdekesnek, mert összehasonlítást tartalmaz a magyar zsidók és Európa, valamint Ázsia többi országai zsidóságának szociális állapotáról. Belépti-díj személyenként 1 korona. Debreczen 1902. november 5. Az előjáróság.

Felhívás a gazdaközönséghez.

Felkérem mindazon kaszálóbirtokos társaimat, a kiknek a „Pacz”, „Bánk”, „Fancsika”, „Haláp”, „Nagy-csere” és „Gut” pusztákon birtokuk van, mely visszabályozási súlyos adóval van terhelve, hogy az „alsó nyirvidéki vízlecsapoló társulat” által folyó hó 12. napján megtartandó közgyűlésre előkészülettel és érdekeink képviselőinek megválasztása céljából, e hó 9-én vasárnap d. e. 1/2 11 órakor a „Csizmadia társulat áruló helyiségében” (Csapó-utczán) teljes számmal megjelenni sziveskedjenek. Ungvári Andor.

A rovás-írás.

Tar Mihály, az omori (Temesm.) földműves, a ki hun-székely írásával magára vonta a magyar tudományos világ figyelmét, immár olyan híres ember lett, hogy az ország több részéről keresik fel hun-székely betűvel irt levelekkel. Tar Mihály nagy gyönyörűséggel olvassa el a tanult férfiak rovás-írását és szakértői véleménnyel tesz azokra megjegyzést. Érdekes világításban tünteti fel az őreget egyik legutóbbi ilyen válasza, melyet Unger Geiza szatmári kir. eljárásbíró levelére irt:

Becsés levelét megkaptam a mire sietek válaszolni, 16 éves korom óta nem láttam olyan embert a ki ezt tudja, csak Király Pál tanár urat ez év Augusztus 9-dikén, de most már látom, hogy többen is írjuk, a minek örülök. Már több ijen próbálkozás érkezett hozzám, mint az öné, több, kevesebb sikerrel, még az öné leghosszabb, csak kérem arra figyelni ebben, hogy a más-sal hangzók p. u. eb. ecs. ed. ef. satöbbi ha iratnak vagy rovatnak, nem szükséges

elébe az e betűt is oda tenni, mert a más-sal hangzók két betűt képeznek, azért küldtem éppen az ön levelét vissza, hogy azt hiszem így legjobban rájön, a mit itt magyaráltam, ha esetleg még levelet küld kérdéseire mindenkor szivesen válaszolok, maradok hü tisztelője

Tar Mihály.

Már több évvel ezelőtt is több ízben mondtam én ezt ősmertősimnek, hogy tanulják meg, de senkise érdeklődött utánna csak a fiamat tudtam rá meg tanítani.

E sorokhoz mellékelve, visszaküldte Unger Geiza kijavított levelét e megjegyzéssel: husz hiba.

A Kövesdi-féle zenemű pályázat.

A néhai Kövesdi János-féle 400 koronás pályadíjért 19 pályázó versenyzett. A beküldött, férfikarra írott művek legnagyobb része, komoly, becsés munka, látható, hogy a pályázat zenei életünk kiválóit állította sorompóba. Kár, hogy némelyik mű a forma vagy a szöveg miatt nem jöhetett tekintetbe. A bizottság a pályadíjat egyhangulag a „Feltámadás” jeligéjűnek ítélte oda, a melyből a felbontáskor Lányi Ernő, a miskolci városi zenede igazgatójának a neve tűnt elő. Dicséretet nyertek a következő jeligéjű művek: I. „Az igazság ünnepe.” II. „Szabadság és szerelem.” III. „Semper idem.” IV. „Libertás.” V. „Május.” A dicséretet nyert művek jeligés leveleit ezuttal nem bontotta fel a bizottság.

Személyi hírek.

Materny Lajos főesperes hivatalos kiküldetésben Merénybe utazott. Luchich Károly sorhajóhadnagy, ki a chinai háboruban részt vett és mint a „Zenta” hadihajó segédtszije Chinában 2 évig tartózkodott, ronkoni látogatására Debreczenbe érkezett,

Csendőr kerület Debreczenben.

A honvédelmi miniszter tegnap törvény javaslatot nyújtott be új csendőrkerületi székhelyek felállításáról. A javaslat az eddigi kerületi székhelyek meghagyása mellett három új kerületet szervez. Az új kerületek székhelye Debreczen, Szombathely és Nagyszében lenne.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter

a kerületi kereskedelmi és iparkamarához megküldte azon erdőtulajdonosok kimutatását, kik famagvak, jelesül különböző lomb és fenyőfa magvak eladásával foglalkoznak. Ezt a kamara azzal, hozza az érdekelt magkereskedők tudomására, hogy az idézett kimutatás, a melyben az eladandó famagvak mennyiségének egységi ára is fel van tüntetve, a kamara hirdetési táblájára a mai napon kifüggesztetett, s ott betekinthező.

A Csokonai-körből.

A Csokonai-kör választmánya — mint már említettük — f. hó 8-án szombaton délután 4 órakor gyűlést tart a városháza kis tanácstermében. Több fontos tárgyal kerül napirendre.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja **Harmat arczporát** (pouder), mely készítmény üde szint kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizspporral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-crème a Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. (Kapható 3 színben: **fehér, rózsaszín, krém színben**) mintadoboz Harmat-pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arczporait: **Berlini Felpuder** (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60-fillér. **Velutin Powder** (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor. (1)

Finn estély Debreczenben.

Érdekes és maga nemében páratlan élvezetes estély lesz február hó első napjaiban Debreczenben. A városunkban létesítendő siketnémain-tézet javára rendezik az estélyt a színházban. A színiestélyen bemutatják a finn népeletet rövid felolvasásban, énekben, zenében és élőképekben. Ezen kívül előadnak egy finn vigjátékot is, melynek szereplői műkedvelők mutatják be a finn élőképeket is. A finn estélyen eddigi megállapodás szerint közrefognak működni dr. Popeini Albert nyiregyházi tanár, a finn irodalomnak és nyelvnek tudós művelője, dr. Bán Aladár egyetemi tanár, dr. Popini Albertné, Füredi Sándor hegedűművész és debreczeni műkedvelők. Az estély rendezése ügyében dr. Popini Albert és Oláh Károly tanácsnok buzgólkodnak.

A nagytemplom új papja itthon.

A debreczeni ev. ref. egyház ujonnan választott lelkésze, tiszteletes Janosi Zoltán immár elfoglalta új állását s már beköltözött Debreczenbe. Az új debreczeni lelkész azon lakást foglalta el, melyben megboldogult előde nagytiszteletű N e m e t h y Lajos lelkész lakott Ismerősei és jóbarátai nagy számmal látogatják meg és keresik fel Janosi Zoltán lelkészt, kifejezve előtte üdvözlőket és szerencsekívánataikat a nagytiszteletű lelkész állása elfoglalása alkalmából.

Munka megosztás a tanácsnokok között.

A szervezeti szabályzat módosítására kiküldött bizottság, mint már azt tegnap is jeleztük, megszüntetni javasol egy tanácsnoki állást és a tanács, bárha nem osztja a bizottság véleményét és a megszüntetés ellen van, de miután a bizottság ezt kimondotta és több mint bizonyos, hogy a közgyűlés is a bizottság álláspontjára helyezkedik, — éppen azért már most gondoskodni akar a munkamegosztásról az esetleges öt tanácsnok között. A polgármester szombat délelőtt 10 órára tanácsi értekezletet tart ezen ügyben. A képesített és pontos tanácsnokok nem fognak beleszakadni jövőre sem a munkába.

Színházunk államsegélye.

A kormány, mint ösmeretes, bizonyos összeget engedélyezett a vidéki színházak segélyezésére. Az ügyben — a fővárosi lapok szerint tegnap 5-én értekezlet volt, a mely olyannyira váratlanul és meglepően történt, hogy Oláh Károly a debreczeni színház felügyelője levelet írt a színiestély országos felügyelőjéhez gróf Festetich Andorhoz, melyben csakugyan meglepetését fejezi ki, hogy erre az értekezletre Debreczent nem hívták meg. — Festetich Andor válasza ma jött meg. Azt írja Oláh Károlynak, hogy a tegnap tartott értekezlet „szűk-jellegű” volt, melyre csak az elsőrendű vidéki igazgatókat hívták meg néhány általános érdekű kérdés megvitatására. Ezen az

értekezleten szóba sem jött az állami segély szétosztása; egyébként azonban megnyugtatta a színház felügyelőt, hogy a Debreczen — M.-Sziget — Nyiregyháza színikerület igazgatóját méltányos arányban szintén részesítik államsegélyben.

A tanács és az osztrákok.

Budapest székesfőváros Debreczennek is megküldte ösmert átiratát, melyben felkéri Debreczen törvényhatóságát, hogy a póttartalékosok behívása, a katonai létszám emelése ellen írjon fel a képviselőházhoz. — A tanács ma foglalkozott ezzel az átirattal és véleményezés végett kiadta a jog és pénzügyi bizottságnak. Csodálatos, hogy a tekintetes tanács ilyen sarkalatos sérelmünknel sem gondolkozik a maga eszével, pedig elég messze esünk Bécs-től, még sem mernek az uraink szintvallani. Ilyen határozatlan sereggel aligha foglalta volna el Árpád apánk a szép hazai földet, mint amilyenek a mi hivatalos uraink, tisztelet a kevés kivételnek, az egész vonalon, amikor az osztrákkal szemben a nemzeti önérték és jogok érvényesítéséről van szó!

Debreczen egészségügye.

Debreczen közigazgatási bizottsága Puky Gyula elnöklésével tegnaptartotta meg havi ülését. Sárváry Gyula főorvos jelentése szerint az egészségügyi viszonyok októberben kedvezőbbek voltak, int az előtt. Ragályos betegségek szórványosan a hagymáz, ronesoló toroklob, kanyaró, hörkhurut grasszáltak. Vörhenyben 5. hasihagymázban 3, ronesoló toroklobban 2 haláleset fordult elő. Az ohat pusztai gazdasági telepen a kanyaró járványos jelleget öltött. A főorvos az ottani iskolát bezáratta.

Halál a börtönben.

Félig megfagyva vitték be tegnap este Mile László 61 éves csavargót a rendőrség fogházába. Alig fektették azonban le, rosszul lett és pár percz múlva meg is halt. Holttestét a kórházba szállították.

Hírek a nagyvilágból.

AZ alsó ausztriai tartománygyűlés képviselőválasztását most fejezték be. Van 49 keresztyén szocialista és 29 ellenzéki képviselő. — **A demokrata párt választási győzelmén,** Newyorkban, nagy katasztrófa történt. A tűzijáték anyag felrobbant és 12 embert szét-tépett. 82 embert súlyosan megsebesített. — **Párisban** egy fiatalember, ki Focke nevű barónak adta ki magát, két millió frank adósság hátrahagyásával megszökött. Még alig volt huszonöt éves ez a nagyszabású kalandor. **A németcsászárné,** ki az utóbbi időben, nyárpolgáricsan kezdett gömbölyödni, soványító kurát használ. — **Hihetetlen eset** történt Nagy Zorlenczen. Özvegy Popa Józsefné házat követ dobálták már napok óta. A titokzatos ködöbálót nem tudták megfogni, ami már csak azért sem volt csoda, mert a babonás lakosság — nem is kereste. Inkább hajlandó volt azt hinni, hogy a siron tuli szellemek szórakoznak ilyen furcsa módon, már pedig azokat istenfélő embernek vakmerőség megháborgatni a mulatságukban. Végre az özvegy fia kieszelte, hogy a ködöbálást csak az édesapja hazajáró lelke követheti csak el. Ennélfogva kiment a

a temetőbe, kiásta sírjából az apja holttestét, azután elvitte egy kilométernyi távol-ságra és elégette.

A szerencse olyan, mint a lidércz.

Az emberek gyarlósága abban tünik ki, hogy a szerencsésüket egész életükön át ott keresik — a hol nem alálják. A szerencse olyan, mint lidércz, maga mutatja meg magát, csak észre kell venni. De aztán meg is kell fogni, a meddig a fénye világít, addig kell kaparni utána. A legutóbbi sorsjátékban a legnagyobb nyeremény, a 600000 koronás jutalom, a Wolf Hugó bankháza által eladott $\frac{8}{10}$ beosztású sorsjegyre esett és így ezen legszerencsésebb főelárusító egyszerre nyolcz szegény embert tehetett boldoggá. A hova a szerencse egyszer be-tette a lábát, ott jó ideig meg is szokott maradni, kísérelje meg tehát mindenki a szerencsésjét és rendeljen osztálysorsjegyet Wolf Hugó bankházában. Budapest, Bálvány-utca 10. Az új tervszerinti, 5000 nyereménnyel szaporított XI. sorsjáték első osztályának buzása már 1902. évi november hó 20. és 21-én tartatik meg. A sorsjegyek ára: egy egész 12 K., egy fél 6 K., egy negyed 3 kor., egy nyolcad 1 K. 50 fillér.

Mellfüzőket a legmodernebb formák és alkalmak szerint — bármily kivitelben a egyorszabbban és kiváló gondnal jutányos áron készít Goldstein Karolina mellfüző lyára Debreczenben Piacz-utca.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Pénteken bérlet „C” Virágfakadás Vigjáték, Parasztbecsület. opera.
Szombaton bérlet „A” Rosenkranz és Gúldenstern. Vigjáték.
Vasárnap délután bérletszünetben: Szombatosok. Színmű.
Este: bérletszünet Csokon szerzett völegény. Énekes bohózat.

Ádám és Éva.

Blum és Toché operettjét adták tegnap este. Üres ház előtt játszottak. Ez az unalmas, silány operette még ezt a kevés közönséget sem érdemelte meg. E mellett gondosabb szereposztást is várunk.

Színházi hírek.

Pénteken mutatkozik be a debreczeni közönségnek Than Györfi Mariska Muray Károly „Virágfakadás” című vigjátékában. A vigjáték jobb szerepeit Than Györfi Mariska, Csige Ilonka, Krémer Jenő, Pataki Béja és Szabó Gyuluska játsszák. A vigjáték után Mascagni Péter egy felvonásos operája a „Parasztbecsület” kerül színre, melynek a főszerepeit Áldor Juliska, Krémerné Lili, Adamek Irma, Karacs Imre és Mezei Andor éneklék. Vasárnap este kerül színre Szigethy József énekes bohózata a „Csokon szerzett völegény”, melynek a jobb szerepeit Áldor Juliska, Csige Ilonka, Sebestyén Géza, Krémer Jenő, Pataki Béla, Farkas Béla, Nagy Dezső, Virághaty Lajos és Szilágyi Aladár játsszák.

Új műterem!

nyitottam. Bátorkodom megjegyezni, hogy nálam tényleg csakis művészi kivitelű képek fognak előállítani

Van szerencsém a t. cz. közönség tudomására hozni, hogy Piacz-utca 34 sz. a., a m. kir. főposta mellett

nagyobb szabású fényképészeti műtermet

Tisztelettel Harth Gusztáv fényképész.

Első debreczeni házi kenyér sütőde.

és Widder Sámuel ur bodega-üzletében Piacz-utca 75. — Sütőde: Hatvan-utca 61 sz. alatt. — Figyelmeztetés. Kérjük a kenyereinkben látható „Első debreczeni házi kenyér” czímkére figyelni.

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy a a legjobb hírnévnek örvendő **Első Debreczeni Házi Kenyér** sütésünk eladását f. hó 9-én azaz vasárnap reggel megkezdjük. — **Eladási hely:** Simonfy-utca (vassátrak) 1-ső szám

CSARNOK.

Vaterloo.

Ereckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: **ifjabb Móríc Pál.**

Igaz ugyan a haditörvény szerint agyonlövök, a ki a táboraszállítás után lop és fosztogat, de hát azután?

Hisz a megszállott falvak negyedrészi élelemmel sem szolgálhatunk, mint a mennyi ennek a sok embernek szükséges. Az angolok már korábban felelték mindent. Némi rizsünk még volt, de husnélkül a rizs nem fejleszti az erőt.

Bezzeg az angolok táborába falkaszámra hajtottak Brüsszelből a hizott ökröt, borjut; de az angolok duzzadtak is az erőtől, az egészségtől. Mi felette gyorsan mozogtunk és az elemező vonatjaink messze mögöttünk maradtak a következő napra, mely az iszonyu Waterloo-i csatánapja néven ismeretes, egy adag pálinkánál nem kapunk egyebet.

Midőn ismét tovább masiroztunk, egy kis dombtetőre érven, daczára a szakadó esőnek, láttuk az angolok tábortüzeit. Miniket a vetésbe állítottak fel, még pedig több ezred közé, de ezeknek a kiterjedését nem láthattuk, mert a parancs szerint nem gyujthattunk tábortüzet, nehogy az ellenség hadvonalunkat látván, megijedjen és még idő előtt visszavonuljon.

Mar most azután a szakadó esőben képzeljétek el a mi táborunkat. Igazi cigánytábor volt. A hidegtől vaczogott a fogunk, amidőn a vetésben heverésztünk és a pusztító harezra gondolván, boldog volt, aki egy sárga répával vagy más egyébvel fojtotta az éhséget, hogy legalább jártányi erejét megtartsa. Hát becsületes élet az ilyen? Istenezért teremtetet vo naminket? Hát nem iszonyu gondolat, hogy bármely király, bármely császár ilyen kivert sorsba taszithat százezreket, ahelyett hogy országa jobb létén iparkodnék, emelvén a kereskedést, terjesztvén a műveltséget, atyai jósággal gondolkodván a szabad intézmények melletti elégedett népéről? Tudom, hogy mi a hadi dícsőség, de csakis a legostobább népek dícsői thetik az ilyen embereket.

(Folyt. köv.)

Czimbalom

és mindennemű hangszerek
részletfizetésre.

Czimbalom vételnél **3 havi ingyentanítás és 4 évi jótállás.** Mindennemű hangszerek s azok alkatrészei **kitűnő hurok** legjutányosabban nálam szerezhetők be. **Javításokat művészi szakértelemmel eszközölök.** Magasabb művésztől **kitüntető elismerő levelek,** melyek megtekinthetők. Hangolást elfogadok. Régi hangszert veszek, vagy becserelek.

A t. zenekedvelő közönség b. pártfogását kérve,

maradtam tisztelettel

Komáromi M.

műhangszer készítő.

A miskolci zene iskola és több intézet szállítója.

Hangszerterem és műhely főtér 41. Első em.

Boros Testvéreknél

divatos női rubakelmék, selymek, téli kendők és velezek a versenyben létező **legolcsóbb árakban.** Maradékok féláron.

60 hectoliter

jó minőségű

idei termésű

BOR

eladó

Budaházy Szilárd

hajdusámsomi lakosnál.

Elsőrangú hazai biztosító társaság

Debreczen, és környékére kiterjedő főügynökségéhez

főügynököt keres.

Pályázhatnak: kereskedők, magánzók, tényleges vagy nyugalmazott köz- és magán tisztviselők, tanítók és bármely tevékeny uriember.

Szóbeli vagy írásbeli értekezés: Folyó hó 6-án és 7-én d. e. 10—12-ig és d. u. 2—5-ig a **társaság budapesti titkáránál, Fehérló szálloda I. em. 8 ajtó szám alatt.**

Tánczikola megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a szokásos

polgár-fiataltság

táncziskoláját folyó hó 10-én, hétfőn megnyitom, kizárólag polgár-fiataltság részére.

Tandij 5 frt. Tanórák: hétfő, szerda és péntek este 7 órától 9-ig.

Az iparos coloné pedig 11-én, kedden kezdődik. Tanórák: kedd, csütörtök és szombat este 8 órától 10-ig.

Beiratásokat elfogadok a mai naptól a táncziskola helyiségben este 7 órától, avagy lakásomon ugyanott bármely időben.

Táncziskola és lakás Csapó-utca 17. sz. („Korona“ című tánczterem.)

Kiváló tisztelettel

Schaf János

táncztanító.

Felhívás!!

Van szerencsénk a n. é. közönség szives figyelmét arra felhívni, miszerint sziveskedjék a kenyérvétel alkalmával saját érdekében a rajta levő vignétáinkra, amelyek világosan

„Orosházi házikenyer“

nyomással vannak ellátva, különös figyelemmel lenni, mert csakis az ilyen vignétákkal ellátott kenyerek származnak a valódi orosházi házikenyer sütődénkből, a melyeket ez idő szerint még csak **Simonffy utca (bérház)** és **Piacz utca 79 sz.** alatt arusítunk el.

Ezzel egyidejűleg jelentjük, hogy orosházi házikenyer sütődénk már teljesen üzemben van, a **házhoz szállítást megkezdjük** és előjegyzéseket mindenkor elfogadhatunk, s azokat pontosan teljesítjük.

Viszonteladók kerestetnek.

Teljes tisztelettel

Gémes Ferencz és Társa

Orosházi házikenyer sütőde.

Árverési hirdetmény.

A néhai Rác András és Reizinger Paulina örökösei tulajdonát képező debreczeni 629. számú telekjegyzőkönyvben 651. helyrajzi szám alatt felvett Rákóczy-utca 14. sorszám alatti házastelek, melynek kikiáltási ára 24000 korona.

Ugyanazon számú tjkvben 6162 hrsz. alatt foglalt ondódi szántó föld, melynek kikiáltási ára 6000 korona.

Ugyanazon számú tjkvben 9885 hrsz. alatt felvett ujosztású szántó föld kikiáltási ár 4000 korona.

Az ujfehértói 1130 számú betétben A I. alatt felvett 27 hold 808/1600 □-öl külsőség, melynek kikiáltási ára 14000 korona.

Végül a bökönyi 213, 215 és 400 számú betétekben foglalt összes ingatlanok és pedig az ugynevezett „Bökönyi uri tag“ melynek kikiáltási ára 13500 korona, valamint az ugynevezett „bökönyi micske“, melynek kikiáltási ára 29600 korona **önkéntes árverésen** elfognak adatni.

Az árverés megtartására határidőül **1902. évi november hó 17. napjának d. e. 9 óráját** — közjegyzői irodámhoz — Szent-Anna-utca 7. szám tűzöm ki, s erre a venni szándékozót azzal hívom meg, hogy az ingatlanok a kikiáltási árakon alul el nem adatnak s hogy az árverési egyéb feltételek a hivatalos órák alatt irodámban megtekinthetők.

Debreczen, 1902. november 1.

Lestyán Adorján

kir. közjegyző.

324. v. k. szám.

1902.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságának V. 813/4—1902. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Litzmann Ignác részére Kupfer József és társa debreczeni lakosoktól eddig összesen 42 kor. 79 fill. perköltség erejéig 1902. évi márczius hó 26 és 27-én biróilag felülfoglalt és 1324 koronára becsült butorok és egyebekből álló ingóságok **1902. évi november hó 12-én délelőtt 11 órakor** kezdetét veendő és Széchenyi-utca 40. és Hatvan-utca 47. sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1902. évi október hó 21-én.

Oláh Géza
birói kiküldött.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságának 1902. ó. 236/30. sz. végzése folytán a néh. Balogh Mihály hagyatékához beletárolt különféle — mintegy **150 hliter bakar, rizling** és közönséges **érmelléki ó,** nemkülönben az idej, mintegy **30 hektoliter ujbór hordóstól,** valamint más egyéb ingóságok u. m. hordók stb. önkénytes árverésen értékesítése rendeltetvén el, ezt a n. é. közönségnek azzal van szerencsém tudomására hozni, hogy ezen **önkénytes árverést** az érdekeltek közbenjöttével **Vajdán** (Biharmegye, vasuti állomás Bha r-Diószeg) a **Balogh-féle szőlő telepen f. é. nov. hó 7-én** d. e. 9 órakor fogom megtartani.

6-2

Dr. Mariska György
hagy. zárgondnok

Egy németországból

való leány, a ki kizárólag csak németül beszél több gyermekhez mint bonne ajánlkozik mennél előbbi belépésre. Czim a kiadóhivatalban.

10 kr.

egy liter **salon petroleum NEUMANN és WEISZ** festék, zsiradék és petroleum gyári raktárában. Hatvan-utca 5. Bignió-ház.

ZSEBKENDŐ

Szines szövött vászon zsebkendő	1 tuczat	1,50, 2.—, 2,50, 3.— frt
Szinnyomatu	1	2,50, 3.—, 3,50, 4.—, 5.—
» női á jour »	1	3,50, 4.—, 5.—, 6.—, 7.—
» férfi á jour »	1	4,50, 5.—, 6.—, 7.—, 8.—
Szines szövött á jour vászon	1	3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.—
Angolszinnyomatu női batiszt	1	—, 1,50, 2.—, 2,50, 3.—
» férfi »	1	2.—, 2,50, 3.—, 3,50, 4.—
Fehér női és férfi egy és több á jours		
» vászon zsebkendő »	1	3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 8.—
» gyermek »	1	—,40,—60,—80, 1.—, 1,50

Fehér szegetlen vászon zsebkendő 1 tuc. 2 frt és felj., minden árban
Fehér és szines francia különlegességek 10 frt és feljebb, minden árban. — Ha a zsebkendők a várakozásnak meg nem felelnek, szívesen kicseréltetnek.

Zsebkendő-különlegességek

gyári raktára:

Budapest, VI., Uj-utca 7.

THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és veleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Robitsch-Sauerbrunn.

E balsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor, szélgyöcsöt s a tagrángatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalomtól s kigyógyít a Hämorrhoidákból, szeliden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a fejbűzfőgést, a száznak s a gyomornak bűzét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és beibajoknál, u. m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, rüh és kiütésekkel, megszünteti a fejfájást, szagatást, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a mellékelt zöld mezejű **apácza-védjegyre!** Hamisításoktól legjobban óvakodunk, ha **egyenesen** gyáramból Auszria-Magyarország minden állomására franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Hercegovinában 4 kor, 60 fillér. Kevesebb nem küldeték. Szétküldés előrefizetés vagy összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön?? Hiszen önnek, amely gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas operációt is elkerülheti, ha a valódi Thierry A. féle **Centifolia kenőcsöt** használjk, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmak enyhítésében utslérhetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvesedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbnukulus és ráknál; végre pokolvar, körömméreg, körömgtyülés, a lábna járás közben törént kisebélése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás stb. eseteiben. 2 tégely csomagóissal postadíjjal együtt 3 kor. 50 fill. Temérdek előismerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ a tégelybe van-e égetve. Eme két gyógyháfásában utólrhetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annál jobb, nem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elpredáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készletében e világhírű, olesó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bionyos, hogy az én kitűnő szerem, ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Cim: **Apotheker Thierry (Adolf) Limited Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Robitsch-Sauerbrunn.** Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Bradv C. gyógyszerészeknél.

Csikes Ernő férfi szabó

Fötér 58 sz. Ipar és kereskedelmi bankpalota.

Készít uri, polgári, katonai, papi és mindenféle

egyenruhákat

a legujabb divat és szabás szerint, — állandó raktár **kitűnő minőségű**

külföldi és hazai kelmékből.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve,

12-5

tisztelettel **CSIKES ERNŐ.**

Mészáros Miklós

a magyar kir. szabad. osztálysorsjegyek főelárusítója

Budapest, VIII., József-körút 22—24,

ajánlja a m. kir. szab. osztálysorsjegyek főarudájából való közvetlen beszerzését eredeti árakban:

	1/8	1/4	1/2	1/1	
	1.50	3.—	6.—	12.—	korona.

Megrendeléseket czélszerűségből postautalványon kérem

Kuzás már november hó 20 és 21-én.

NAGY ÁRLESZÁLLÍTÁS a „PÁRISI DIVAT” áruházában

DEBRECZENBEN, a főtéren.

Diszitett női kalapok . . . 4 koronától feljebb.
Remek kivitelű selyem blous . . . 8 koronától feljebb.
Házi blouse . . . . . 2 koronától feljebb.
Eredeti modell darabok . . . félárban.

Szörme coliek és muffok.

Kabát prémmel Cloth béléssel 12 korona.

Sima kabát finom posztóból csinosan tűzve 16 korona.

Aki utazó bundát, szörme saccot, lábzsákot, téli felöltőt, csizma nadrágot, gazdász kabátot, téli öltönyt beszerezni óhajt, saját érdekében kérem előbb

a legnagyobb debreczeni

ruha áruházat,

ahol csakis a legjobb minőségű áruk tartatnak raktáron, megtekinteni.

NEUMANN M.

cs. és kir. udzari szállító.
Debreczen, piacz utca 49.
a m. kir. postával szemben.

12-4

Több
 száz vég finom
 2. 3. 4 és 5. forintos
 női ruhaszövet
 — leszállítva —
 85 kr. frt 1. frt 1.20 frt 1.50-ért
 kapható
Bosznay J. és Társa
 divatáruház ban 4.
 Kossuth utca 5.

Nagy árleszállítás.

A Bika szálloda alatt levő üzletünk bérlete lejárván, más megfelelő helyiség hiányában üzletünket felosztatjuk s az összes raktáron levő

üveg, porcellán, lámpa és diszműáru
cikkeket minden elfogadható áron
eladjuk.

Nem állandó verseny árakkal hozakodunk elő, mert azzal eddig is kedveskedtünk t. vevőinknek, hanem helyzetünkből kifolyólag nyújtjuk ezen kedvező alkalmat a t. vevő közönségnek.

➔ Bolti állványok és a teljes berendezés eladó! ➔

6 személyes étkezéslet . . . . . 4.50 kr.
1 pár színes porcellán csésze . . . . . 18 kr.
1 kancsó 6 pohárral . . . . . 75 kr.

stb.

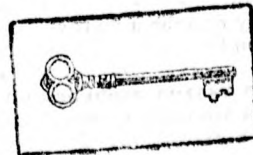
ADLER és MEZEL.

Schicht-szappan

szarvas vagy kulcs

jegygyel

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolesőbb
szappan.

➔ Mindenütt kapható! ➔